

**នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ភាគីដាក់ឯកសារ: ក្រុមការពារក្តីរបស់អ្នកស្រី អ៊ីម ថែម

ដាក់ជូន: អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

ភាសាដើម: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ១២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៨

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 12-June-2018, 09:13
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ : **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារបណ្តោះអាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

**សំណើអ្នកស្រី អ៊ីម ថែម ស្នើសុំធ្វើចំណាត់ប្រកាសឯកសារឡើងវិញ នៃបង្គោលតប
របស់អ្នកស្រី នៅលើជំហានសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ**

ដាក់ដោយ:

សហមេធាវី

ប៊ិច ស្វីងលីម
Wayne JORDASH, QC

ឆ្លើយ:

ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ:

ចៅក្រម ប្រាក់ គីមសាន
ចៅក្រម BAIK Kang Jin
ចៅក្រម នីយ ថុល
ចៅក្រម Oivier BEAUVALLET
ចៅក្រម ហួត រុទ្ធី

សហព្រះរាជអាជ្ញា:

លោកស្រី ជា លាង
លោក Nicholas KOUMJIAN

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

I. សេចក្តីផ្តើម

១. អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម តាមរយៈសហមេធាវីរបស់អ្នកស្រី (“ក្រុមការពារក្តី”) តទៅនេះ សូមដាក់ជូនសំណើសុំធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញ (“សំណើសុំធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញ”) អនុលោមតាមមាត្រា ៩.១ នៃសេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីចំណាត់ប្រភេទឯកសារ និងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានទាក់ទងសំណុំរឿង និងអនុលោមតាមមាត្រា ៣.១២ និង មាត្រា ៣.១៤ នៃសេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ។ ក្រុមការពារក្តីសូមស្នើដោយគោរពដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មេត្តាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញជាប្រភេទឯកសារសាធារណៈនៃ ចម្លើយតបរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងអ្នកស្រី តាមវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង¹ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងសំណូមពរសុំធ្វើការកោសលុបនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ A² ។ សំណើសុំធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញ នឹងធានាថាទទ្ទឹករណ៍នានារបស់ក្រុមការពារក្តីទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៤/១ អាចឱ្យសាធារណជនរកមើលបាន ហើយដែលព័ត៌មានទូទៅទាំងនោះ នឹងត្រូវបានផ្តល់ជូនប្រកបដោយតុល្យភាព ដើម្បីធានាពីតម្លាភាពនៃការគ្រប់គ្រងលើវិស័យយុត្តិធម៌ និងសុចរិតភាពកេរដំណែលរបស់ អ.វ.ត.ក ។ សំណើបន្ថែមរបស់ក្រុមការពារក្តី គឺសុំដាក់សំណើធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញ ឱ្យទៅជាប្រភេទឯកសារសាធារណៈ បន្ទាប់ពីមានការកោសលុបសមរម្យត្រូវបានអនុវត្ត ។

២. ការដាក់នូវសំណើសុំនេះគឺមានភាពសមរម្យ និងទាន់ពេលវេលានៅក្នុងដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីបច្ចុប្បន្ន ។ ប្រសិនបើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងដីកា

¹ ចម្លើយតបរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងអ្នកស្រី តាមវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ធ្វើនៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦, ឯកសារ D304/6 (“ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ, ឯកសារ D304/6”) ។

² សំណើសុំធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញ, ឧបសម្ព័ន្ធ A: (“សំណើកោសលុបជាសាធារណៈនៃចម្លើយតបរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងអ្នកស្រី តាមវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង”) (“ឧបសម្ព័ន្ធ A”) ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ)^៣ ត្រូវបានបដិសេធ ហើយនីតិវិធីទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១ ត្រូវបានបញ្ចប់ជាស្ថាពរ ដល់ពេលនោះអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម នឹងមិនអាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិពិភាក្សា ដេញដោលរបស់ខ្លួន លើបញ្ហានេះទៀតបានទេ ។

II. សាវតារ

- ៣. នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បានដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលើសំណុំរឿង ០០៤/១ ចំនួនពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា^៤ ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានស្នើសុំឱ្យលើកលែងការចោទប្រកាន់ទាំងអស់ប្រឆាំងនឹងអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម^៥ ខណៈដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានស្នើសុំឱ្យទាំខ្លួន ឃុំខ្លួន និងបញ្ជូនអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ទៅជំនុំជម្រះ^៦ ។
- ៤. នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦ ក្រុមការពារក្តីបានដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និងបានស្នើសុំឱ្យធ្វើការច្រានចោលនូវបទចោទប្រកាន់ទាំងអស់ប្រឆាំងនឹងអ្នកស្រី ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការខ្វះយុត្តាធិការបុគ្គល^៧ ។
- ៥. នៅថ្ងៃទី ០៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦ ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាបានចេញជាសាធារណៈនូវសេចក្តីសង្ខេបនៃដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរទាំងពីរក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១ យោងតាមវិធាន ៥៤ ដោយអះអាងថា ការមាន “តម្លាភាពនឹងធ្វើជាវិភាគទានដល់ទំនុកចិត្តរបស់សាធារណជននៅក្នុងស្ថាប័ន

---

³ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ធ្វើនៅថ្ងៃទី ០៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧, ឯកសារ D308/3/1/1 ។

⁴ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរទាក់ទងករណី អ៊ឹម ថែម អនុលោមតាមវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D304/1; ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ តាមវិធាន៦៦ នៃផ្ទៃក្នុង ប្រឆាំងនឹង អ៊ឹម ថែម ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D304/2 (“ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ”) ។

⁵ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរទាក់ទងករណី អ៊ឹម ថែម អនុលោមតាមវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦, ឯកសារ D304/1 ត្រង់កថាខណ្ឌ ៣៨ ។

⁶ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៥៣៩-៤១ ។

⁷ ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ, ឯកសារ D304/6 ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

តុលាការ”^៨ ។ នៅក្នុងសេចក្តីសង្ខេប សហព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១ បញ្ជាក់ពីចេតនា “សុំឱ្យ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់ខ្លួន និងចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី ទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់ខ្លួននេះ ឱ្យទៅជាសាធារណៈ បន្ទាប់ពីការកោសលុបត្រឹមត្រូវមួយ ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីការពារសន្តិសុខ និងឯកជនភាពរបស់សាក្សី និងជនរងគ្រោះ”^៩ ។

៦. នៅថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានដាក់ចេញដីកាដោះស្រាយ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១ ជាសំណើកោសលុបសាធារណៈ និងបានច្រានចោលនូវរាល់បទចោទ ប្រកាន់ទាំងអស់លើអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម^{១០} ។

III. ច្បាប់ជាធរមាន

ស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញនូវសារណានា

៧. អនុលោមតាមមាត្រា ៩.១ នៃសេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីចំណាត់ប្រភេទឯកសារ និងការគ្រប់ គ្រងព័ត៌មានទាក់ទងសំណុំរឿង និងមាត្រា ៣.១២ នៃសេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីការដាក់ ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ចែងថា រាល់ឯកសារ និងព័ត៌មានទាំងឡាយអាចត្រូវបានចាត់ ថ្នាក់ឡើងវិញទៅបាន លុះត្រាតែមានសេចក្តីបង្គាប់ពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬអង្គជំនុំជម្រះ តាមករណីសមស្រប ។ យោងតាមមាត្រា ៣.១៤ នៃសេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីការដាក់ ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ចែងថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬអង្គជំនុំជម្រះពាក់ព័ន្ធ អាចផ្តល់ឱកាសឱ្យភាគីនានាធ្វើការពិភាក្សាដេញដោល មុនពេលធ្វើការសម្រេចលើការធ្វើចំណាត់

⁸ សេចក្តីផ្តេងការណ៍របស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០១ [យោងតាម] វិធាន ៥៤ សេចក្តីសង្ខេប របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរពាក់ព័ន្ធនឹង អ៊ឹម ថែម ធ្វើនៅថ្ងៃទី ៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦ ។ អាចចូល មើលបាន: <https://www.eccc.gov.kh/en/articles/statement-office-co-prosecutors-case-00401> [“សេចក្តី ផ្តេងការណ៍ដោយការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងសំណុំរឿង០០៤/១ ឬ សេចក្តីសង្ខេបសាធារណៈ”] ត្រង់ទំព័រ ១ ។

⁹ សេចក្តីផ្តេងការណ៍ដោយការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១, ត្រង់ទំព័រ ៥ ។

¹⁰ ដីកាដោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧, ឯកសារ D308/3 ត្រង់កថាខណ្ឌ ៣១២-១៣ និងកថាខណ្ឌ ៣២៥ ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ប្រភេទឯកសារឡើងវិញ ។

ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះជាសាធារណៈ និងតម្លាភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី

- ៨. យោងតាមមាត្រា ៣១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា¹¹ មាត្រា ១៣(១) នៃកិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក¹² មាត្រា ៣៣ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក¹³ វិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង¹⁴ និងមាត្រា ១៤(១) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (ICCPR)¹⁵ អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម មានសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានក្នុងការទទួលបាននូវដំណើរការនីតិវិធីតុលាការមួយដែលប្រកបដោយតម្លាភាព យុត្តិធម៌ និងប្រព្រឹត្តទៅជាសាធារណៈ ។ វិធាន ២១(១) កំណត់អំពីគោលការណ៍គ្រឹះមួយចំនួននៃនីតិវិធីនៅ អ.វ.ត.ក និងការធានានូវសុចរិតភាពផ្នែកច្បាប់ព្រមទាំងតម្លាភាពក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធីទាំងនោះ ។
- ៩. អនុលោមតាមមាត្រា ១.២ នៃសេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីចំណាត់ប្រភេទឯកសារ និងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានទាក់ទងសំណុំរឿង ការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារ និងព័ត៌មាន ត្រូវតែមានគុណភាពរវាងការសម្ងាត់នៃកិច្ចស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការ និងផ្នែកផ្សេងៗទៀតនៃនីតិវិធីតុលាការនានាដែលមិនត្រូវដាក់បង្ហាញដល់សាធារណជន នេះក៏ដោយសារតែភាពចាំបាច់នៅក្នុងការធានាឱ្យបាននូវតម្លាភាពនៃនីតិវិធីសាធារណៈ និងដើម្បីបំពេញនូវគោលបំណងនៃការអប់រំ ព្រមទាំង

---

¹¹ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (អនុម័តនៅថ្ងៃទី២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣, វិសោធនកម្មនៅថ្ងៃទី ៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ១៩៩៩) (“រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា”) ។

¹² កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា នូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ធ្វើនៅថ្ងៃទី ០៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៣ (“កិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក”) ។

¹³ ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាដើម្បីកាត់សេចក្តីលើឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ធ្វើនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៤ (“ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក”) ។

¹⁴ វិធានផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (វិសោធនកម្មលើកទី៩) ដែលបានអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៧ (វិសោធនកម្មនៅថ្ងៃទី ១៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥) (“វិធានផ្ទៃក្នុង”) ។

¹⁵ កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (អនុម័តនៅថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៦៦ ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៧៦) លេខ 999 UNTS 171 (“ICCPR”) ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

កេរដំណែល ។

ទាក់ទងនឹងសំណើសុំធ្វើការកោសលុបសារណាមាតា

១០. មាត្រា ៩ នៃសេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីចំណាត់ប្រភេទឯកសារ និងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានទាក់ទងសំណុំរឿង បានចែងនូវវិធានមួយចំនួនខាងក្រោម ពាក់ព័ន្ធនឹងការកោសលុបសារណាផ្សេងៗ ដែលត្រូវបានធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញរួចហើយ ដូច្នោះថា៖

៩.២ អត្ថបទឯកសារសាធារណៈនៃឯកសារសម្ងាត់ ឬសម្ងាត់បំផុត អាចត្រូវបានគេរៀបចំឡើង ដើម្បីដាក់ក្នុងផ្នែកសាធារណៈនៃសំណុំរឿង តាមការណែនាំរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬអង្គជំនុំជម្រះតាមករណីសមស្រប ។ អត្ថបទឯកសារសាធារណៈថ្មី អាចនឹងត្រូវរៀបចំតាមរយៈ ៖

- ក. បង្កើតច្បាប់ចម្លងពីឯកសារច្បាប់ដើម ។
- ខ. កាត់ចេញពីផ្នែកនៃច្បាប់ចម្លងព័ត៌មានសម្ងាត់ ឬសម្ងាត់បំផុតទាំងអស់តាម ដែលអាចធ្វើបាន ។ និង
- គ. បញ្ជូនអត្ថបទដែលបន្ទាប់ពីកាត់ចេញមកនោះទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ អង្គជំនុំជម្រះដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញ និងសម្រេច មុននឹងដាក់ឯកសារទាំងនោះ ចូលទៅក្នុងផ្នែកសាធារណៈនៃសំណុំរឿង ។

អត្ថបទឯកសារសម្ងាត់ និងឯកសារសម្ងាត់បំផុត អាចត្រូវបានគេរៀបចំឡើងតាមរបៀប ប្រហាក់ប្រហែលគ្នានេះដែរ ។

៩.៣ បើសិនអត្ថបទឯកសារសាធារណៈនៃឯកសារសម្ងាត់ ឬសម្ងាត់បំផុតត្រូវបានរៀបចំធ្វើ តាមសំណើភាគីមួយ ការកាត់ចេញផ្នែកណាខ្លះណាមួយ ត្រូវធ្វើឡើងដោយភាគីស្នើសុំ និងដាក់ស្នើ សុំការអនុញ្ញាត ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៩.២(គ) ។

១១. មាត្រា ៣(១)(ឃ) នៃសេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីវិធានការការពារ តម្រូវឱ្យធ្វើការដកចេញពី កំណត់ត្រា នូវរាល់ព័ត៌មានទាំងឡាយណា ដែលអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណបុគ្គលដែលត្រូវទទួល បានការការពារ ឬព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលអាចបង្ហាញអំពីអត្តសញ្ញាណ ឬទីកន្លែងរបស់ជនណា ម្នាក់នោះ ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

IV. ទង្វើករណី

១២. ចំពោះហេតុផលទាំងអស់ម្ចាស់ដូចមានរៀបរាប់នៅខាងក្រោមនេះ ក្រុមការពារក្តីសូមស្នើថា ការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញនៃចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ គឺមិនកាត់បន្ថយផលប្រយោជន៍ដែលការពារដោយភាពសម្ងាត់នៃកិច្ចស៊ើបអង្កេតឡើយ (ផ្នែក ក) ហើយសំណើនេះ នឹងកាន់តែធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ (ផ្នែក ខ) ។

ក. ការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញនៃចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ មិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ភាពសម្ងាត់នៃកិច្ចស៊ើបអង្កេត

១៣. នៅពេលវាយតម្លៃឱ្យមានតុល្យភាពល្អបំផុត រវាងភាពសម្ងាត់នៃកិច្ចស៊ើបអង្កេតតាមផ្លូវតុលាការ និងផលប្រយោជន៍តម្លាភាពនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធី លក្ខខណ្ឌតម្រូវគឺថា ប្រសិនបើមានមូលហេតុដែលត្រូវធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារណាមួយជាឯកសារសម្ងាត់ទៀតហើយនោះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬអង្គជំនុំជម្រះសមស្របណាមួយ អាចពិចារណាធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារនោះឡើងវិញ ដោយដាក់ជាឯកសារសាធារណៈ¹⁶ ។ ក៏ប៉ុន្តែភាពសម្ងាត់នៃកិច្ចស៊ើបអង្កេត អាចនឹងនៅតែតម្រូវឱ្យព័ត៌មានរសើបទាំងឡាយ គប្បីត្រូវទទួលបានការការពារ ។

១៤. ដូចដែលក្រុមការពារក្តីបានលើកឡើងរួចមកហើយ នៅក្នុងចម្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការកោសលុបដីកាដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ឬតាមជម្រើសផ្សេងពីនេះ សំណើសុំធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញនៃដីកាដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ភាពសម្ងាត់នៃកិច្ចស៊ើបអង្កេត មិនបានបញ្ឈប់ការអនុវត្តត្រឹមការ

---

¹⁶ សូមមើល, សំណុំរឿងលោក មាស មុត, រឿងក្តីលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស, ដីកាសម្រេចលើសំណើរបស់ មាស មុត សុំធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញជាឯកសារសាធារណៈ ដោយមានឧបសម្ព័ន្ធ “ក” និង “ខ” ជាឯកសារសាធារណៈ និងឧបសម្ព័ន្ធ “គ” ជាឯកសារសម្ងាត់ ធ្វើនៅថ្ងៃទី ១៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥, ឯកសារ D129/1 ត្រង់កថាខណ្ឌ ១១ ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

បញ្ចប់នូវកិច្ចស៊ើបអង្កេតនោះទេ¹⁷ ។ លើសពីនេះទៀត ថាតើកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃសំណុំរឿង ០០៤/១ ត្រូវបានបញ្ចប់ទៅដូចគ្នានឹងករណីក្នុងសំណុំរឿង ០០១ ដែរឬយ៉ាងណានោះ ការធ្វើ ចំណាត់ប្រភេទឯកសារទាំងឡាយ នៅតែត្រូវបានកំណត់តាមរយៈការវាយតម្លៃលើការពិចារណា លើហេតុផលផ្សេងៗគ្នានានា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការការពារនូវព័ត៌មានរសើបមួយចំនួន រាប់បញ្ចូល ទាំងការកំពុងបន្តទៅមុខនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅ អ.វ.ត.ក ហានិភ័យនៃផលប៉ះពាល់ដល់ជន ត្រូវចោទ ឬផលប៉ះពាល់ដល់កិច្ចស៊ើបសួរដែលកំពុងមានស្រាប់ ព្រមទាំងមានបញ្ហាផ្សេងទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភាពសម្ងាត់¹⁸ ។

១៥. ចំពោះហេតុផលដូចបានរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ ក្រុមការពារក្តីសូមស្នើថា ការកោសលុបមួយ ចំនួននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ A ដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងញត្តិនេះ គឺប្រកបដោយតុល្យភាពសមរម្យ និងមាន ភាពចាំបាច់រវាងការពិចារណាលើហេតុផលទាំងឡាយផ្សេងៗគ្នាទាំងនេះ ដោយផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយ នឹងអត្ថប្រយោជន៍នានាក្នុងសំណុំរឿង ដែលត្រូវបានការពារដោយភាពសម្ងាត់នៃកិច្ចស៊ើបសួរ និង អត្ថប្រយោជន៍នីតិវិធី និងផ្នែកនៃសេចក្តីសម្រេចនៅពេលត្រូវបានដាក់ជាសាធារណៈ ។

១៦. ក្នុងករណីនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានបញ្ជាក់កាលនាពេលកន្លងទៅ ពីការគាំទ្ររបស់គាត់

¹⁷ ចម្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេច លើការកោសលុបដីកា ដំណោះស្រាយ (សម្លាងហេតុ) ឬតាមជម្រើសផ្សេងពីនេះ សំណើសុំធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញនៃដីកាដំណោះស្រាយ (សម្លាងហេតុ), ធ្វើនៅថ្ងៃទី ០៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៧, ឯកសារ D308/2/1/3 ត្រង់កថាខណ្ឌ ៣៨-៣៩ ។

¹⁸ រឿងក្តី កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ “ឌុច” សំណុំរឿងលេខ ០០១/១៨-០៧-២០០៧/អ.វ.ត.ក/អជតក, សេចក្តីសម្រេចលើ គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញនៅក្នុងសំណុំរឿង ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ F30/2, ត្រង់កថាខណ្ឌ ៦ [“ដោយហេតុថា កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០១ បានបញ្ចប់រួចហើយ ការដកចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលមានហានិភ័យជាទូទៅនៃការប៉ះពាល់លើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ ចោទ ឬសុចរិតភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ។ ហេតុដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចថា ជាគោលការណ៍ ឯកសារ ប្រភេទនេះទាំងអស់ត្រូវធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញថាជាឯកសារសាធារណៈ ដូច្នេះត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យសាធារណជនទូទៅ មាន លទ្ធភាពពេញលេញនៅក្នុងការពិនិត្យមើលឯកសារ និងពង្រីកឱ្យមានតម្លាភាពដល់កម្រិតអតិបរិមា ។ នៅក្នុងពេល ជាមួយគ្នានេះ ដោយពិចារណាលើញត្តិថា កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក នៅកំពុងបន្តដំណើរការនៅឡើយ ហើយបន្ទាប់ពីបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនេះ ការសម្ងាត់ចំពោះសំអាងមួយចំនួន អាចនៅតែរក្សាទុកការពារមួយចំនួន ចាំបាច់តម្រូវឱ្យមាន ដូចដែលមានកំណត់នៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំខាងក្រោម”] ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ចំពោះការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញ ដែលបានលើកឡើងដោយក្រុមការពារក្តីនៅក្នុង
 ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ¹⁹ ។ លើសពីនេះទៅទៀត អនុលោមតាមការបិទជាផ្លូវការ
 នៃផ្នែកស៊ើបសួរ គ្មានហេតុផលអ្វីសេសសល់សម្រាប់រក្សានូវភាពសម្ងាត់ចំពោះចំណាត់ប្រភេទ
 ឯកសារចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរនេះឡើយ ។ ការពិតដែលការស៊ើបអង្កេតតាមផ្លូវ
 តុលាការប្រឆាំងនឹងអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម គឺត្រូវបានបញ្ចប់²⁰ ហើយរាល់ទំនាក់ទំនងណាមួយលើ
 អង្គហេតុនានាដែលត្រូវបានស៊ើបអង្កេតក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ និងសំណុំរឿង ០០៤/២ ព្រមទាំង
 សម្ភារៈតិកតាងសម្ងាត់ទាំងឡាយណាដែលទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៤/១ គឺសុទ្ធតែអាចនឹងត្រូវ
 បានធ្វើការកោសលុបដោយងាយ ដូចបានស្នើឡើងស្រាប់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ A ។ សរុបសេចក្តីមក
 វាហាក់ដូចជាបានព្រមព្រៀងស្រាប់ពីសំណាក់ភាគីនានាដូច្នោះដែរ ការផ្តល់តាមសំណើសុំធ្វើ
 ចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញ នឹងមិនប៉ះពាល់ដល់អត្ថប្រយោជន៍ណាមួយដែលកន្លងទៅត្រូវ
 បានការពារដោយភាពសម្ងាត់នៃកិច្ចស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការនោះទេ ។

១៧. ដោយពិចារណាទៅលើហេតុផលខាងលើ ក្រុមការពារក្តីបានស្នើសុំធ្វើការកោសលុបដូចមានភ្ជាប់
 នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ A ដោយប្រើសញ្ញា “បន្ទាត់ឆ្លុកកាត់” លើចំណុចត្រូវកោសលុប ។ ជាពិសេស៖

- ក្រុមការពារក្តីសូមស្នើឱ្យកោសលុបព័ត៌មានដែលអាចកំណត់បាននូវអត្តសញ្ញាណសាក្សី និង
 អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងឡាយ ដោយអនុលោមតាមសេចក្តី
 សម្រេចលើគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញ នៅក្នុងសំណុំ

¹⁹ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទៅនឹងលិខិតរបស់ អ៊ឹម ថែម ធ្វើជូនសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ស្តីពីការដាក់
 ច្បាប់កោសលុបជាសាធារណៈនៃដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ធ្វើនៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦,
 ឯកសារ D304/3/1, ត្រង់កថាខណ្ឌ ១២ [“សព្វអ នឹងគាំទ្រយ៉ាងពេញលេញចំពោះសំណើមេធាវីការពារក្តីសុំឱ្យដាក់
 សំណើជាសាធារណៈដែលមានការកោសលុបត្រឹមត្រូវ នៃចម្លើយតបរបស់ពួកគាត់ទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរនោះ ធ្វើ
 ដូច្នោះ ដើម្បីឱ្យពួកគេជំទាស់ជាសាធារណៈទៅនឹងខ្លឹមសាររបស់ដីកាសន្និដ្ឋាននោះ ខណៈក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ ការ
 ការពារផលប្រយោជន៍របស់សាក្សី និងជនរងគ្រោះ និងការពារផលប្រយោជន៍សាធារណជនក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ
 ប្រកបដោយតម្លាភាព”] ។

²⁰ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការបិទកិច្ចស៊ើបសួរប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ថ្ងៃទី ១៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥, ឯកសារ D285 ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

រឿង០០១²¹ ។ ឧទាហរណ៍ គឺរាប់ទាំងឈ្មោះសាក្សី ហែម មាន និងតួនាទីរបស់គាត់ជានិរសារ
របស់គា ចាយ ជាកម្មាភិបាលតំបន់ ៣ គឺត្រូវបានកោសលុបក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ A²² ។ ទោះជា
យ៉ាងណាក្តី ឯកសារយោងទៅសាក្សីមួយចំនួនដែលបានផ្តល់សក្ខីកម្មជាសាធារណៈនៅក្នុង
សំណុំរឿង ០០១ និង/ឬនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ត្រូវបានរក្សាទុកដូចដើម ។ ជាក់ស្តែង ការ
យោងទៅលើសក្ខីកម្មរបស់សាក្សី ឌឹម ហ្វឺន នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ មិនត្រូវបានធ្វើការ
កោសលុបនោះទេ²³ ដោយឡែកសេចក្តីយោងនានាចេញពីកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយរបស់
សាក្សីរូបនេះ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ គឺត្រូវបានកោសលុប²⁴ ។

- ផ្ទុយទៅនឹងការអនុវត្តរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅពេលចេញសេចក្តីសម្រេច និងការពិចារណា
នានា ជាឯកសារកោសលុបសាធារណៈ²⁵ ក្រុមការពារក្តី ស្នើសុំរក្សាទុកដោយឥតកោសលុប
លើឈ្មោះអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ។ ការធ្វើរបៀបនេះ វាស្របទៅនឹងសេចក្តីសង្ខេបសាធារណៈ
របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និងនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយជាសំណើកោសលុប
ដែលក្នុងនោះអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ត្រូវបានកំណត់ថាជាជនត្រូវចោទក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១
និងជាបុគ្គលម្នាក់ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្នើសុំឱ្យធ្វើការចោទប្រកាន់ ។
- ក្រុមការពារក្តីសូមស្នើឱ្យរក្សាទុកឥតកោសលុបលើឈ្មោះកម្មាភិបាលមន្ត្រីខ្មែរក្រហម ដែល
បានស្លាប់ លើកលែងតែឈ្មោះរបស់អ្នកទាំងនោះ ត្រូវបានកោសលុបរួចហើយពីក្នុងសំណើ
កោសលុបនៃដីកាដោះស្រាយ ។ ឧទាហរណ៍ ឈ្មោះ គា ម៉ុក, គា រិន, គា ហ៊ឹង, គា
សោម, គា ចាយ, និង គា វ៉ាល់ សុទ្ធតែត្រូវបានរក្សាទុកនៅក្នុងសំណើកោសលុបនៃដីកា

21 រឿងក្តី កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ “ឌុច” សំណុំរឿងលេខ ០០១/១៨-០៧-២០០៧/អ.វ.ត.ក/អជតក, សេចក្តីសម្រេចលើ
គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញនៅក្នុងសំណុំរឿង ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២,
ឯកសារ F30/2, ត្រង់កថាខណ្ឌ ៧ ។

22 សូមមើល, ឧបសម្ព័ន្ធ A ត្រង់កថាខណ្ឌ ៧០ ។

23 សូមមើល, ឧបសម្ព័ន្ធ A ត្រង់កថាខណ្ឌ ៧៨ ។

24 សូមមើល, ឧបសម្ព័ន្ធ A ត្រង់កថាខណ្ឌ ៩០ ។

25 សូមមើលជាឧទាហរណ៍, សេចក្តីពិចារណាលើ[សំណើកោសលុប]សំណើរបស់ អ៊ឹម ថែម សុំធ្វើមោឃភាពប្រតិចារិក
និងកំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ធ្វើនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦, ឯកសារ D298/2/1/3 ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ដំណោះស្រាយ²⁶ ដោយឡែកតែឈ្មោះ តា ពាល់ គឺមិនត្រូវបានរក្សាទុកឡើយ²⁷ ។ លើសពីនេះ ក្រុមការពារក្តីបានអនុវត្តវិធីសាស្ត្រដ៏ប្រយ័ត្នប្រយែង ពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម ទាំងឡាយណាដែលបានស្តាប់ និងដោយឈ្មោះអ្នកទាំងនោះមិនមានលើកឡើងនៅក្នុងដីកា ដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ទេនោះ យើងខ្ញុំស្នើសុំធ្វើការកោសលុបលើឈ្មោះពួកគេចេញ ដូចមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ A ។ គួយដឹងដូចជាឈ្មោះ ភា ឡៃ²⁸, ផុន²⁹, ធ្លក³⁰ និង ហួរ³¹ ជាដើម ។

- ពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ក្រុមការពារក្តីសូមស្នើឱ្យ រក្សាទុកទាំងអស់នូវរាល់ការយោងសេចក្តីជាសំអាងនានា ។ ទង្វើនេះ វាស្របទៅនឹងសេចក្តី សង្ខេបសាធារណៈ ដែលក្នុងនោះសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានធ្វើសេចក្តីផ្តេងការណ៍ បញ្ជាក់ពីគោលជំហររបស់គាត់ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង០០៤/១ ជាសាធារណៈ ។ លើសពីនេះ ការធ្វើដូច្នេះ នឹងអនុញ្ញាតឱ្យសាធារណជនអាចពិនិត្យពិចារណាបានហ្មត់ចត់ ទៅតាមបរិបទ សមស្រប នូវអំណះអំណាងជាក់លាក់ដែលក្រុមការពារក្តីបានជំទាស់តវ៉ានៅក្នុងចម្លើយតប ទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ។
- ចុងបញ្ចប់ ក្រុមការពារក្តីសូមស្នើឱ្យរក្សាទុកឥតកោសលុប នូវឯកសារយោងទាំងអម្បាលម៉ាន ដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១ ដូចជា សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីគោលបំណងលើកលែងការ ចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹងអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម³² ។ ជាការពិតណាស់ ក្រុមការពារក្តីនឹងស្វែងរក ស្នើសុំឱ្យធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញសម្រាប់ឯកសារទាំងនេះនាពេលឆាប់ៗ ដោយ

²⁶ សូមមើលជាឧទាហរណ៍, [កោសលុប] ដីកាដំណោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧, ឯកសារ **D308/3** (“ដីកាដំណោះស្រាយជាសំណើកោសលុប, ឯកសារ **D308/3**”), ត្រង់កថាខណ្ឌ ១៤១, ១៤៧, ១៥៥, ១៦២ ។

²⁷ សូមមើលជាឧទាហរណ៍, ដីកាដំណោះស្រាយជាសំណើកោសលុប, ឯកសារ **D308/3**, ត្រង់កថាខណ្ឌ ២២៩ ។

²⁸ សូមមើលជាឧទាហរណ៍, ឧបសម្ព័ន្ធ A ត្រង់កថាខណ្ឌ ១០១ ។

²⁹ សូមមើលជាឧទាហរណ៍, ឧបសម្ព័ន្ធ A ត្រង់កថាខណ្ឌ ១០២ ។

³⁰ សូមមើលជាឧទាហរណ៍, ឧបសម្ព័ន្ធ A ត្រង់កថាខណ្ឌ ១៣៦ ។

³¹ សូមមើលជាឧទាហរណ៍, ឧបសម្ព័ន្ធ A ត្រង់កថាខណ្ឌ ១៣៦ ។

³² សូមមើលជាឧទាហរណ៍, ឧបសម្ព័ន្ធ A ត្រង់កថាខណ្ឌ ២, ១០ និង ១៦ ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ផ្អែកលើហេតុផលដូចគ្នា ដូចបានលើកឡើងក្នុងសំណើសុំធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញ ពោលគឺ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យការបរិយាយរបស់ក្រុមការពារក្តី ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ និងដើម្បីលើកកម្ពស់ផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ និងតម្លាភាពនៃដំណើរការនីតិវិធី ។

ខ. ការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារនៃការឆ្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ ត្រូវបានធានា ដោយផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌

១៨. ខណៈដែលភាពសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការ គឺជាគោលការណ៍ទូទៅនៅដំណាក់កាល មុនមានការជំនុំជម្រះ³³ វាត្រូវតែបានធ្វើតុល្យការជាចុងក្រោយទល់នឹងផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌³⁴ និងតម្រូវការសម្រាប់សាធារណជនទទួលបានព័ត៌មាន និងការអប់រំអំពីដំណើរការនីតិវិធី³⁵ ។ ការ ធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញនៃចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ នឹងធានាបានទាំង តម្លាភាពនៃដំណើរការនីតិវិធី ទាំងការផ្សព្វផ្សាយនូវព័ត៌មានសំខាន់ៗដែលមានភាពត្រឹមត្រូវ និង មានតុល្យភាព ដើម្បីផ្តល់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈឱ្យបានពេញលេញអំពីដំណើរការនីតិវិធី ។ ទាក់ទងទៅនឹងការទាមទារឱ្យមានតម្លាភាព អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានសម្រេចដូច្នោះថា ៖

ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លើឯកសារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមានតុល្យភាព រវាងតម្រូវការនៃការរក្សាការសម្ងាត់ និងតម្រូវការនៃតម្លាភាពដែលកើតចេញពី គោលការណ៍ជាសារវន្ត ដែលគ្រប់គ្រងលើនីតិវិធីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ដោយ ពិចារណាលើគោលបំណងរបស់តុលាការក្នុងការអប់រំ និងរក្សាកេរដំណែល³⁶ ។

១៩. ការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញនៃចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ នឹងរួមចំណែក

³³ សូមមើល, វិធាន ៥៦(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ។
³⁴ សូមមើល, សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក (វិសោធនកម្មលើកទី៨), អវតក/០១/ ២០០៧/វិ.លើកទី ៨, ធ្វើនៅថ្ងៃទី ១០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១២ ត្រង់មាត្រា ៣.១៤ ។
³⁵ សូមមើល, សេចក្តីណែនាំឱ្យអនុវត្តស្តីអំពីចំណាត់ប្រភេទ និងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង (វិសោធនកម្ម លើកទី២), អវតក/០០៤/២០០៨/វិ.លើកទី ២, ធ្វើនៅថ្ងៃទី ០៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤ ត្រង់មាត្រា ១.២ ។
³⁶ រឿងក្តី កាំង ហ្គេកអិវ ហៅ “ឌុច” សំណុំរឿងលេខ ០០១/១៨-០៧-២០០៧/អ.វ.ត.ក/អជតក, សេចក្តីសម្រេចលើ គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារឡើងវិញនៅក្នុងសំណុំរឿង ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ F30/2, ត្រង់កថាខណ្ឌ ៥ ។

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ដល់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ និងមានតម្លាភាព ដោយការបង្ហាញពីទង្វើករណីនានារបស់ក្រុម
ការពារក្តីឱ្យសាធារណជនបានដឹង ។ ក្នុងន័យនេះ ការពិពណ៌នាជាសាធារណៈនាពេលបច្ចុប្បន្ន
ដោយផ្អែកលើអ្វីដែលអាចរកមើលបានពីបណ្តាញប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត គឺឃើញថាមានទំនោរផ្តល់នូវ
កំណត់ត្រាសាធារណៈមិនត្រឹមត្រូវ និងធ្វើឱ្យសាធារណជនយល់ខុស³⁷ ។

២០. មានសេចក្តីយោងជាសាធារណៈតិចតួចណាស់ លើកឡើងពីទង្វើករណីរបស់ក្រុមការពារក្តីទាក់ទង
នឹងបញ្ហាអង្គច្បាប់ និងអង្គហេតុខុសៗគ្នា ដែលមាននៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ ។ សាធារណជន
នៅតែមិនបានដឹងអំពីអំណះអំណាងរបស់ក្រុមការពារក្តី ដែលពន្យល់អំពីផ្នែកនៃសេចក្តីសម្រេច
ចុងក្រោយ *ចំណោមនោះ* រួមមានដូចជាទង្វើករណីដែលក្រុមការពារក្តីបង្ហាញថា៖ i) សហព្រះរាជ
អាជ្ញាអន្តរជាតិបានអនុវត្តវិធីសាស្ត្រទូលំទូលាយហួសពីការចោទប្រកាន់ ជាហេតុនាំឱ្យមានការ
បូកបញ្ចូលទាំងអង្គហេតុមិនពាក់ព័ន្ធ លើសពីវិសាលភាពដែលអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើទៅបានសម្រាប់
ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ³⁸ ii) ការសន្មតលើបញ្ហាតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម

³⁷ សូមមើល, សេចក្តីផ្តេងការណ៍របស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១; សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់
សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៤ ចេញផ្សាយនៅថ្ងៃទី ០៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥, អាចចូល
មើលបាន៖ <https://www.eccc.gov.kh/en/articles/international-co-investigating-judge-charges-im-chaem-absentia-case-004> ។ សូមមើលផងដែរ, អត្ថបទសារព័ត៌មាន៖ ដោយ G. Wright, [ភាសាអង់គ្លេស] “*Tribunal Judge Defends Laying Absentia Charges*”, កាសែត ឌីខេមបូឌាដេលី, ថ្ងៃទី ០១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥, អាចចូលមើលបាន៖
<https://www.cambodiadaily.com/archives/tribunal%E2%80%88judge-defends-laying-absentia-charges-86991/>; អត្ថបទសារព័ត៌មានដោយ E. Handley, [ភាសាអង់គ្លេស] “*Im Chaem filing short on reasoning*”,
កាសែតភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍, ចុះផ្សាយនៅថ្ងៃទី ១១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧, អាចចូលមើលបាន៖
<http://www.phnompenhpost.com/national/im-chaem-filing-short-reasoning> ។ អត្ថបទសារព័ត៌មាន៖ ដោយ
AFP, [ភាសាអង់គ្លេស] “*Off the hook for mass murder, Khmer Rouge cadre turns to God*”, កាសែត Daily
Nation, ចុះផ្សាយនៅថ្ងៃទី ០៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៨, អាចចូលមើលបាន៖
<https://www.nation.co.ke/news/world/Khmer-Rouge-leader-turns-to-God/1068-4327728-5tiyt7/index.html>
[“ឯកសារចោទប្រកាន់ពីសហព្រះរាជអាជ្ញា[អន្តរជាតិ] បានឱ្យដឹងថា មានប្រជាជនប្រមាណជា ៤០.០០០ នាក់ ត្រូវបាន
ស្លាប់ដោយសារការសម្លាប់ ភាពអត់ឃ្លាន និងធ្វើការងារហួសកម្លាំង នៅមន្ទីរឃុំឃាំងដីបំផុតក្នុងភ្នំទ្រយោង នាចន្លោះឆ្នាំ
១៩៧៧ និង ១៩៧៩”] ។

³⁸ សូមមើល, ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ, ឯកសារ D304/6 ត្រង់កថាខណ្ឌ ២០-២៩ ។ ក្រុមការពារក្តីកត់សម្គាល់
ឃើញថា ខណៈពេលដែលដីកាដោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសម្រេចគាំទ្រលើអំណះអំណាងលើក

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ មិនអាចបំពេញបង្គាប់យកជាភស្តុតាងបានឡើយ ដោយសារតែ ផ្នែកខ្លះនៃរបៀបដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិអនុវត្តចំពោះភស្តុតាង គឺត្រូវបានរកឃើញថា មានកំហុសជាច្រើន³⁹ iii) សារណារបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចំពោះ ពាក្យពេចន៍នៃ “ការទទួលខុសត្រូវបំផុត” បូករួមទាំងការខកខានមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការ ពិនិត្យពិចារណាលើភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធ គឺជាចំណុចមួយដែលគ្មានអ្នកវិនិច្ឆ័យអង្គហេតុដ៏មានហេតុផល ណាម្នាក់ អាចនឹងអនុវត្តទៅកើតឡើយ⁴⁰ និង iv) បង្ហាញថា អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម មិនបានដើរតួនាទី ទាក់ទងនឹងឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាបានប្រព្រឹត្តទៅនៅមន្ទីរសន្តិសុខភ្នំត្រយោង ឬក៏ នៅការដ្ឋានស្ថានស្រែងនោះទេ⁴¹ ។

២១. តម្លាភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី គឺជាបញ្ហាមួយដែលបាន និងកំពុងតែបន្តខ្វល់ខ្វាយយកចិត្តទុក ដាក់ ហើយជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈយ៉ាងសំខាន់ក្រៃលែង⁴² ។ ការធ្វើចំណាត់ឯកសារឡើង

ឡើងដោយក្រុមការពារក្តីត្រង់បញ្ហានេះក៏ដោយ ក៏ដីកាដោះស្រាយនៅផ្នែកនេះ ត្រូវបានកោសលុបចេញនៅក្នុងសេចក្តី សម្រេចដែលអាចរកមើលបានជាសាធារណៈ ។ *សូមមើល*, [សំណើកោសលុប] ដីកាដោះស្រាយ (សំអាងហេតុ) ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧, ឯកសារ D308/3 ត្រង់កថាខណ្ឌ ២៤៤-៤៥ ។

³⁹ *សូមមើល*, ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ, ឯកសារ D304/6 ត្រង់កថាខណ្ឌ ២៩-៣៦ ។

⁴⁰ *សូមមើល*, ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ, ឯកសារ D304/6 កថាខណ្ឌ ៣០-៣៦, ៥៤-៦០។ *សូមមើលផងដែរ*, ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ, ឯកសារ D304/6 ត្រង់កថាខណ្ឌ ២០-២៩ ។

⁴¹ *សូមមើល*, ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ, ឯកសារ D304/6 ត្រង់កថាខណ្ឌ ១៤៤-២២៦ ។

⁴² *សូមមើលជាឧទាហរណ៍*, *រឿងក្តីរបស់ នួន ជា និងអ្នកផ្សេងទៀត*, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អ.វ.ត.ក /អ.ជ.ស.ដ, សំណើរបស់ អៀង សារី សុំឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញជាប្រភេទឯកសារសាធារណៈ *ញត្តិរបស់ អៀង សារី សុំឱ្យមានសវនាការដេញដោលទៅលើការបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ* ធ្វើនៅថ្ងៃទី ០៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១, ឯកសារ E71/1/2, ត្រង់កថាខណ្ឌ ១២; អត្ថបទសារព័ត៌មានដោយ៖ Fédération Internationale des Droits de l’Homme, [ជាភាសាអង់គ្លេស] “ECCC: Call for transparency and independence of proceedings in Cases 003 and 004, and for an effective implementation of victims’ rights to participate” ចុះផ្សាយនៅថ្ងៃទី ០៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១១, អាចចូលមើលបាននៅ៖ <https://www.fidh.org/en/region/asia/cambodia/eccc/ECCC-Call-for-transparency-and>; អត្ថបទដោយ K. Nelson, [ជាភាសាអង់គ្លេស]៖ “The Presumption of Confidentiality at the ECCC: The Need for Standards to Protect Private Investigations, Provide Consistent Public Access, and Increase Transparency” ពីព្រឹត្តិប័ត្រ *ស្វែងរកការពិត* (មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា, ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០), អាចចូលមើលបាននៅ៖

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

វិញនៃចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរជាប្រភេទឯកសារសាធារណៈ និងជូនដំណឹងដល់សាធារណជនទូទៅបានដឹងពីអំណះអំណាងរបស់ក្រុមការពារក្តី ដើម្បីឱ្យពួកគេទទួលបាននូវការយល់ដឹងកាន់តែត្រឹមត្រូវ និងមានគុណភាពលើបញ្ហានីតិវិធីតុលាការប្រឆាំងនឹងអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ដើម្បីពួកគេអាចពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឱ្យបានហ្មត់ចត់លើសារណានានាពីសំណាក់ភាគីទាំងអស់ និងដីកាដោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក្នុងរង្វង់បរិបទរបស់វា ព្រមទាំងដើម្បីទប់ស្កាត់ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានមិនពិត។ ការធ្វើចំណាត់ឯកសារឡើងវិញនៃចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរជាប្រភេទឯកសារសាធារណៈ គឺជាវិធានការដ៏សមហេតុសមផលមួយ ដែលនឹងជួយដល់សាធារណជនក្នុងការស្វែងយល់អំពីដំណើរការនីតិវិធី និងជួយកាត់បន្ថយនូវការយល់ខុសទាំងឡាយណាដែលទាក់ទងនឹងសេចក្តីសម្រេចលើសំណុំរឿង ភាពសុចរិតនៃដំណើរការនីតិវិធី ក៏ដូចជាកេរដំណែលនៃ អ.វ.ត.ក ។

២២. ដោយពិចារណាចំពោះហេតុផលខាងលើ និងដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា ៩.៣ សេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីចំណាត់ប្រភេទឯកសារ និងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានទាក់ទងសំណុំរឿង ក្រុមការពារក្តីសូមដាក់សំណើកោសលុបនៃចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ A ជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រាប់ធ្វើការត្រួតពិនិត្យមើល និងអនុម័ត ។

V. សំណើ

ចំពោះហេតុផលដែលបានលើកឡើងខាងលើ ក្រុមការពារក្តីសូមស្នើអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោយគោរពមេត្តា i) បង្គាប់ដល់ក្រុមបញ្ជីនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ឱ្យដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរជាទម្រង់ឯកសារកោសលុបសាធារណៈ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងសំណូមពរសុំធ្វើការកោសលុបត្រង់ផ្នែកខ្លះ ដូចមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ A និង ii) ធ្វើចំណាត់ឯកសារនៃសំណើនេះឡើងវិញ ជាប្រភេទឯកសារសាធារណៈ ។

សូមមេត្តាទទួលយកសារណានេះដោយគោរព ។

---

http://www.genocidewatch.org/images/Cambodia_10_09_xx_The_Presumption_of_Confidentiality_at_the_ECCC_The_need_for_standards_to_protect_private_investigations_Provide_consistent_public_access_And_increase_transparency.doc.

០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាថ្ងៃទី ១២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៨

សហមេធាវីការពារក្តីអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម

[ហត្ថលេខា]

[ហត្ថលេខា]

_____
ប៊ិត ស៊ាងលីម

_____
Wayne JORDASH, QC